

Työeläkelaitoksille

UUDEN ELÄKKEEN KARTTUMINEN ELÄKKEELLÄOLOAIKANA

1
Yksityisen sektorin eläke

Eläkettä ei kartu aikana, jona työntekijä saa sellaista työeläkettä, jonka suuruutta määrättäessä on otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaava ansio (TEL 6 § 1 mom.). Yrittäjätoimintaa tänä aikana ei myöskään vakuuteta eikä TEL-työsuhteesta peritä vakuutusmaksuja (YEL 5 § 3 mom. ja MYEL 5 § 4 mom.).

Säännösten sanamuotoa muutettiin 1.1.1986 lukien. Aikaisemmin niissä puhuttiin vain työkyvyttömyyseläkkeestä.

Yksityisen sektorin eläkelakien mukaan tuleva aika tai sitä vastaava ansio voi liittyä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä yksilölliseen varhaiseläkkeeseen ja rintamaveteraanien varhaiseläkkeeseen.

1.1
Uuden eläkkeen karttuminen vanhuuseläkkeen aikana

Jos vanhuuseläke alkaa alennetussa eläkeiässä ennen 65 vuoden ikää, uutta eläketurvaa karttuu TEL:n, LEL:n, TaEL:n, YEL:n ja MYEL:n säännösten mukaisesti vanhuuseläkkeen aikaisesta työskentelystä. Sama koskee varhennettua vanhuuseläkettä, jota laskettaessa ei ole otettu huomioon tulevaa aikaa.

Silloin kun tuleva aika on otettu varhennettua vanhuuseläkettä laskettaessa huomioon, uutta eläkeoikeutta ei kartu varhennetulla vanhuuseläkkeellä ollessa alkaneesta työskentelystä.

Jos varhennetun vanhuuseläkkeen saajalla on rinnakkaisia työsuhteita, jää eläke kuitenkin karttumaan sen työsuhteen osalta, josta eläkettä ei ole myönnetty, vaikka varhennetussa vanhuuseläkkeessä olisikin toisen työsuhteen perusteella otettu huomioon tuleva aika.

Varhennetusta vanhuuseläkkeestä on annettu soveltamisohjeet yleiskirjeessä 53/85.

1.2 Täysitehoisen eläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Tulevana aikana otetaan huomioon aika vanhuuseläkeikään, joka voi olla 65 vuotta alhaisempi.

Täysitehoinen työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkkeensaajan täyttäessä alennetun vanhuuseläkeiän. Tämän jälkeen eläkkeensaaja voi kartuttaa itselleen uutta eläkeoikeutta, koska vanhuuseläkeiän täyttämisen jälkeistä aikaa ei ole otettu huomioon eläkettä laskettaessa.

1.3

Julkisen sektorin eläkkeen vaikutus karttumiseen

Julkisen sektorin vanhuuseläkkeenä alkavaan eläkkeeseen ei voi liittyä tulevaa aikaa. Tällainen eläke ei siis estä yksityisen sektorin työeläkkeen karttumista.

Julkisen sektorin tulevan ajan sisältävä työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke taikka rintamaveteraanien varhaiseläke estää eläkkeen karttumisen.

Julkisen sektorin täysitehoinen eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi vanhuuseläkeiässä, joka yleensä on 63 vuotta tai sitä alempi. Kun eläke on muuttunut vanhuuseläkkeeksi, se ei enää estä yksityisen sektorin työeläkkeen karttumista.

2

Julkisen sektorin eläkelait

VEL:n ja KES:n säännökset eroavat sekä TEL:n säännöksestä että toisistaan, kun on kysymys eläkkeen kartumisesta eläkeaikana.

2.1

Kunta

KES:n mukaan eläkettä ei kartu ajalta, jolta henkilö saa tulevan ajan sisältävää työkyvyttömyyseläkettä. Työkyvyttömyyseläkkeeseen rinnastetaan työttömyyseläke ja yksilöllinen varhaiseläke sekä rintamaveteraanien varhaiseläke (KES 1 § 7 mom.).

KVTEL-eläkettä karttuu, vaikka henkilö saa vanhuuseläkettä, jollei hän samanaikaisesti ole myös täysitehoisella muulla eläkkeellä. Eläkeoikeutta ei kuitenkaan kartu, jos KVTEL-palvelussuhde alkaa vasta 65 vuoden täyttämisen jälkeen.

2.2
Valtio

VEL:n mukaan eläkettä ei kartu ajalta, jolta henkilö saa jonkin työeläkelain mukaista vanhuuseläkettä muutoin kuin varhennettuna vanhuuseläkkeenä. Esimerkiksi VEL-eläkkeen karttumisen estävään TEL-vanhuuseläkkeeseen ei siis tarvitse liittyä tulevaa aikaa. Lisäksi VEL-eläkkeen karttumisen estää tulevan ajan sisältävä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläke sekä yksilöllinen varhaiseläke ja rintamaveteraanien varhaiseläke. (VEL 2 § 1 mom.).

VEL-eläkettä ei siis kartu ajalta, jolta henkilö saa esimerkiksi TEL-vanhuuseläkettä taikka tulevan ajan sisältävää muuta TEL-eläkettä.

VEL-eläkeoikeutta ei kartu, jos VEL-palvelus alkaa vasta 65 vuoden täyttämisen jälkeen. Jos palvelus on alkanut tätä ennen, karttuminen jatkuu 65 vuoden iän täyttämisestä huolimatta.

3
Sukupolvenvaihdoseläke

Sukupolvenvaihdoseläkkeeseen liittyvän tulevan ajan vaikutuksesta eläkkeen karttumiseen on erityissäännös (SPVEL 23 §). Tällainen eläke ei estä muun työeläkkeen karttumista.

Lakiosasto

22.8.1991

UUDEN ELÄKKEEN KARTTUMINEN ELÄKKEELLÄOLOAIKANA

Taulukossa on kuvattu uuden eläkkeen karttumista eri eläkelakien mukaan, kun eläkkeensaaja saa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä taikka yksilöllistä varhaiseläkettä eri eläkejärjestelmistä.

eläke, jota eläkkeensaaja jo saa	eläkelaki, jonka mukaan uutta eläkettä voi karttua (+) tai ei kartu (-)						
	TEL	LEL	TaEL	YEL	MYEL	VEL	KVTEL
TEL-VE, tuleva aika 1)	-	-	-	-	-	-	+
TEL-VE, ei tulevaa aikaa 2)	+	+	+	+	+	-	+
TEL-VE tulevan ajan TKE:n jatkona 3)	+	+	+	+	+	-	+
TEL-VAVE, tuleva aika 4)	-	-	-	-	-	+	+
TEL-VAVE, ei tulevaa aikaa 2)	+	+	+	+	+	+	+
TEL-TKE, tuleva aika 5)	-	-	-	-	-	-	-
TEL-TKE, ei tulevaa aikaa 5)	+	+	+	+	+	+	+
VEL-VE	+	+	+	+	+	-	+
VEL-VAVE	+	+	+	+	+	+	+
KVTEL-VE	+	+	+	+	+	-	+
KVTEL-VAVE	+	+	+	+	+	+	+

- 1) Samoin LEL-, TaEL-, MEL-, MYEL- ja YEL-eläke; KVTEL-eläkkeen karttuminen edellyttää, että KVTEL-palvelus on alkanut ennen 65 vuoden ikää;
- 2) Kun alennettu eläkeikä, samoin MYEL- ja YEL-eläke; TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, MYEL- ja YEL-eläke ei kartu 65 vuoden täyttämisen jälkeen, KVTEL-eläke kuten kohta 1);
- 3) Eläkeikä alle 65 vuotta; Samoin MYEL-, YEL-, VEL- ja KVTEL-eläke; YVE- ja tuleva ajan työttömyyseläke samoin kuin TKE
- 4) Samoin LEL-, TaEL-, MEL-, MYEL- tai YEL-eläke; jos rinnakkainen TEL-työsuhde alkanut ennen VAVE:lle jäämistä, siitä karttuu eläkettä;
- 5) Samoin LEL-, TaEL-, MEL-, MYEL-, YEL-, VEL- tai KVTEL-eläke; YVE- ja työttömyyseläke samoin kuin TKE.